

leeftijd **64**
opleiding **politologie VU Amsterdam,**
promotieonderzoek RU Groningen
carrière **o.a. zelfstandig organisatie-**
adviseur, gedeputeerde provincie
Groningen, staatssecretaris van
Economische Zaken, Landbouw en
Innovatie voor het CDA
functie **voorzitter van Vee&Logistiek**
Nederland



Henk Bleker: 'Een handelaar mag best meedenken met een veehouder, **maar wel binnen de regels en afspraken**'

‘Maak van Nederland geen afmelkland’

Het gaat goed met de veehandel, maar deze wordt ook geconfronteerd met eisen van de zuivel- en kalversector. ‘Handelaren zijn gehecht aan vrijheid’, weet voorman Henk Bleker. ‘Ze zijn echter ook ondernemers die inspelen op vragen uit de keten.’

TEKST WICHERT KOOPMAN

Bij zijn aantreden als voorzitter van Vee&Logistiek Nederland kreeg Henk Bleker twee belangrijke opdrachten mee: zorg voor versterking van de organisatie en zorg dat de brancheorganisatie van de handelaren, exporteurs en transporteurs van vee meer invloed krijgt aan de onderhandelingstafels. Met de aanwas van ongeveer 200 leden en de fusie met Vee&Logistiek Nederland zijn voor wat betreft de eerste opdracht belangrijke stappen gezet. De tweede klus is een kolfje naar de hand van de ervaren politicus. ‘Toen ik op het ministerie werd uitgenodigd om mee te praten over de I&R-problematiek, dacht ik: nu heeft Vee&Logistiek de positie die we verdienen’, vertelt Bleker niet zonder trots.

U spreekt regelmatig uw zorg uit over de fosfaatwetgeving. Wat is uw zorg?

‘Mijn zorg is dat melkveehouders massaal kiezen voor het “uitmelken” van hun fosfaatruimte. Dat wil zeggen: geen of een minimale hoeveelheid jongvee aanhouden om maximaal te kunnen melken. Het risico daarvan is dat er te weinig vaarzen overblijven voor de export. Sterker nog: als we niet opletten, worden we een “afmelkland” en moeten we op grote schaal gebruiksvee gaan importeren.’

Als met melkproductie genoeg wordt verdiend, is dat toch niet erg?

‘Het gaat niet alleen om de directe inkomsten van de vee-export, het gaat ook om de internationale positie van Nederland als toonaangevend melkveehouderijland. Met onze vaarzen exporteren we bijvoorbeeld ook stalinrichting en kennis. Bovendien:

onze dieren zijn levende ambassadeurs van de zuivelexport. En we moeten ons afvragen of er in ons land maatschappelijk draagvlak is voor een sector die eenzijdig is gericht op melkproductie.’

Vee&Logistiek heeft met de zuivel en de kalverhouderij het kalfvolgsysteem op poten gezet. Waarom?

‘Het kalfvolgsysteem is een belangrijk instrument om controle te houden op de kalveren die van de melkveehouderij naar de kalverhouderij gaan. Hiermee kunnen we onder andere voorkomen dat dieren te jong op transport gaan. Bovendien moeten handelaren de gezondheid van de dieren checken. Een kalf met een natte navel zullen ze bijvoorbeeld laten staan. De uitval in de kalverhouderij zal door het kalfvolgsysteem dalen, net als het antibioticagebruik.’

Bewijst de I&R-affaire het nut van het kalfvolgsysteem?

‘We wisten al langer dat het I&R-systeem voor de kalversector onvoldoende garanties biedt. Kalveren zijn in werkelijkheid soms jonger dan op papier, omdat een deel van de veehouders gebruikmaakt van de ruimte in de regelgeving. Tenslotte is niets menselijks veehouders vreemd.’

En niets menselijks is handelaren vreemd...

‘Een handelaar mag best met een veehouder meedenken. Maar dit moet natuurlijk wel gebeuren binnen de regels en afspraken. In de leveringsvoorwaarden van de zuivelafnemers is opgenomen dat melkveehouders hun kalveren alleen mogen leveren aan

handelaren die werken met het kalfvolgsysteem. Vee&Logistiek beheert hiervoor de erkenningen. Dit betekent dat we handelaren aan kunnen pakken als ze zich niet aan de regels houden. Iedereen maakt fouten maar als dit een gewoonte wordt, dan staan daar sancties op.’

Hier zullen niet alle handelaren blij mee zijn.

‘We hebben hierover inderdaad pittige discussies gevoerd met onze leden. Veehandelaren zijn gehecht aan hun vrijheid. Dat begrijp ik heel goed. Maar uiteindelijk zijn veehandelaren ook ondernemers die inspelen op vragen uit de keten. Er staan al zo’n 700 erkende handelaren geregistreerd.’

Ondervangt het kalfvolgsysteem alle tekortkomingen van het I&R-systeem?

‘Nee, zo eerlijk moeten we ook zijn. Met ingang van 1 juni geldt de aanmelddatum in het I&R-systeem als de geboortedatum van het kalf voor het kalfvolgsysteem. Maar daarmee zijn niet alle gaten gedicht. Daarom zit onze organisatie met vertegenwoordigers van het ministerie, de melkveehouderij, de zuivel en de kalversector in een werkgroep die kijkt naar de mogelijkheden om het I&R-systeem te verbeteren. Een van de voorstellen waar wij een groot voorstander van zijn, is het idee om te gaan werken met dna-monsters. Dit houdt in dat van ieder kalf, tegelijk met het inknippen van het oormerk, een oorbiopt wordt genomen dat wordt opgeslagen. Steekproefsgewijs kan aan de hand van dna-onderzoek worden gecontroleerd of de afstamming van een dier klopt. Hiermee dwing je een nauwkeurige registratie af.’

Dat zal geld gaan kosten. Is daar wel draagvlak voor?

‘De meeste melkveehouders en handelaren beseffen dat ze aan het begin staan van een keten. En dat iedereen verantwoordelijk is voor de kwaliteit van het eindproduct. Ik heb globaal laten rekenen aan dit voorstel. Voor een gemiddeld melkveebedrijf met 100 koeien bedragen de extra kosten ongeveer 250 euro per jaar. Ik weet zeker dat een I&R-affaire meer kost.’ |